

Juodagalvė sniegena

Pyrrhula pyrrhula

Apsaugos statusas: **Mažai rūpimos (LC)**

Rangas: **species**

2

STEBĖJIMŲ

2

STEBĖTOJŲ

Vasaris

PIKO MĒNUO

KARALYSTĖ

Animalia

KLASĖ

Aves

ŠEIMA

Fringillidae

GENTIS

Pyrrhula

Kur ir kada stebėti?

Daugiausia stebėjimų užfiksuota vasarį. Geriausias stebėjimo metas — ankstyvas rytas (ypač iki 9 val.).

Apie rūšį

Juodagalvė sniegena – žvirblinių paukščių (Passeriformes) būrio, kikiolinių (Fringillidae) šeimos, tikrųjų sniegenų (*Pyrrhula*) genties nedidelis paukštelis.

Išvaizda

Juodagalvė sniegena kiek didesnė už naminį žvirblį. Kūno ilgis 15,5–17,5 cm, skersmuo tarp abiejų išskleistų sparnų 25 cm, svoris 24–38 g.

Juodagalvių sniegenų patinėlių nesunku pažinti iš rausvai raudono pilvuko ir juodos galvos. Patino viršugalvis, žiedas aplink snapo pamatą ir gerklė juodi, melsvo atspalvio. Nugara ir pečiai pilki, juosmuo ir antuodegis balti. Sparnai juodi su balta skersine juostele. Uodega juoda. Pilvinė kūno pusė rausvai raudona. Pauodegys balsvas. Snapas stiprus, juodas. Rainelė ruda. Kojos tamsiai rudos.

Patelės nugarinė dalis pilka, pilvinė pusė rusvai pilka, rausvo atspalvio. Galva juoda.

Jaunikliai pilkai rusvi. Išsiriti apaugę gana ilgais juosvai pilkais pūkais. Žiotys rausvos.

Paplitimas

Savaiminis paplitimo arealas labai platus. Eurazijos vakaruose paplitusi nuo Atlanto pakrantės įskaitant Airijos salą, iki Ochotsko jūros, įskaitant Japoniją, Kamčiatką, Eurazijos rytuose. Šiaurėje arealas siekia Kolos pusiasalį, Jamalo pusiasalį, Lenos vidurupį, pietuose tęsiasi iki Užbaikalės, Altajaus, pietinio Uralo, Karpatų, Balkanų, šiaurinės Viduržemio jūros pakrantės. Gyvena Kaukaze, Azorų ir Britų salose.

Lietuvoje gyvena juodagalvių sniegenų *Pyrrhula pyrrhula pyrrhula* porūšis. Peri visoje šalyje, sėkli, tačiau negausi. Dažnesnė žiemą.

Biotopas

Gyvena miškuose, soduose, parkuose, miestuose. Rudenį ir žiemą dažna gyvenviečių, miestų, priemiesčių, ypač medelynų, želdinių, kur auga alyvos, klevai, lanksvos, pūsleniai, uosiai, maumedžiai. Čia sniegenos laikosi tol, kol

randa maisto. Lesinédamos elgiasi tyliai, ramiai, mažai skraido. retsykais švilpauja. Vasarą gyvena mišriuose lapuočių medynuose su eglės priemaiša, mišriuose pušnyuose su egle. Retesnė pušnyuose, ypač grynuose, kerpiniuose.

Biologija

Monogamai paukščiai - porą sudaro visam gyvenimui. Peri spygliuočių miškuose. Lizdą suka krūme maždaug 0,5–5 m aukštyje. Lizdą suka iš žolių lapelių, stiebelių, samanų, vidų iškloja plaukais ir plunksnomis. Paprastai lizdus įsikuria eglėse prie kamieno arba ant šakų. Balandžio-gegužės mėnesių laike deda kiaušinius. Vienoje dėtyje paprastai būna 5–7 kiaušiniai, tik patelės perimi apie 13–14 dienų. Jaunikliai lizdą palieka maždaug po 12–18 dienų. Juos maitina abu porelės nariai. Per metus išveda dvi vadas. Pirmosios vados jaunikliai lizdą palieka gegužės pabaigoje arba birželio pradžioje, antrosios – liepos arba rugpjūčio mėnesį.

Jaunikliai maitinami augalų sėklomis, pumpurais, žiedų dalimis ir kitomis vegetatyvinių augalo dalių liekanomis. Šiek tiek sulesa vabzdžių. Žiemą lesa tik augalinį maistą, pavasarį – žirginius, drebulių žiedynus.

Gyvena apie 12,6 metų.

Porūšiai

2020 m. pabaigos duomenimis, tarptautinė ornitologų sąjunga išskiria 10 porūšių:

Pyrrhula pyrrhula pileata MacGillivray, W, 1837; savaimė paplitusi Britų salose.

Pyrrhula pyrrhula europaea Vieillot, 1816; Vakarų Europa.

Pyrrhula pyrrhula iberiae Voous, 1952; pietvakarių Prancūzija, Iberijos pusiasalio šiaurinė dalis.

Pyrrhula pyrrhula pyrrhula Linnaeus, 1758; nominuotas porūšis. Šiaurės (įskaitant ir Lietuvą), pietų centrinė Europa, rytų Europa ir iki vidurio Sibiro, įskaitant *Pyrrhula pyrrhula paphlagoniae* (Clement 2010).

Pyrrhula pyrrhula rossikowi Derjugin, 1900; Šiaurės rytų Turkija ir Kaukazas.

Pyrrhula pyrrhula cineracea Cabanis, 1872; Vakarų Sibiras, šiaurės rytų Kazachstanas ir iki Rytų Sibiro bei šiaurės rytų Kinijos.

Pyrrhula pyrrhula caspica Witherby, 1908; Azerbaidžanas ir šiaurinis Iranas.

Pyrrhula pyrrhula cassinii Baird, SF, 1869; Rytų Sibiras.

Pyrrhula pyrrhula griseiventris Lafresnaye, 1841; Kurilų salos ir šiaurinė Japonija.

Pyrrhula pyrrhula rosacea Seebohm, 1882; Sachalino sala.

Skenuok ir peržiūrėk
naujausią informaciją

seskinesozas.lt

Biologinės įvairovės projektas

Duomenys: iNaturalist, Wikipedia, GBIF

iNaturalist rūšies puslapis